Magiczny Kraków

Spójrz w oczy Wyspiańskiemu. Murale na budynkach Akademii Sztuk Teatralnych

2024-05-17

„Teatr mój widzę ogromny, wielkie powietrzne przestrzenie" – to jeden z najbardziej znanych cytatów z twórczości Stanisława Wyspiańskiego. A teraz, dzięki nowemu muralowi, który ozdobił budynek Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie, wielkiemu twórcy mogą spojrzeć w oczy nie tylko studenci uczelni, ale też wszyscy przechodzący ul. Straszewskiego. Drugi mural poświęcony patronowi akademii powstał na ścianie budynku przy ul. Piłsudskiego.

Przygotowanie murali to propozycja uczelni na rozszerzenie o nowe konteksty narracji odwołujących się do Stanisława Wyspiańskiego − wielkiego patrona Akademii Sztuk Teatralnych. Autorem projektów jest prof. Dariusz Vasina − związany z Krakowem i Warszawą nauczyciel akademicki, rysownik, malarz, grafik i ilustrator.

Na mural umiejscowiony na ścianie budynku akademii przy ul. Straszewskiego został wybrany portret Stanisława Wyspiańskiego – wielkiego inscenizatora i wizjonera teatru. Stylizacja, która jest bezpośrednim odwołaniem do patrona uczelni, ma przywodzić na myśl antycznych herosów, wpisuje się też w klasycystyczny charakter budynku i jego sąsiedztwa. Wykonanie tej pracy zostało dofinansowane przez miasto.

Drugi mural powstał na ścianie budynku przy ul. Piłsudskiego. Jak podkreślają przedstawiciele uczelni, ta praca otwiera szerokie pole do interpretacji. Jest bogata w symbole i pokazuje sztukę, dla której granicę wyznacza tylko wyobraźnia. To nawiązanie do wizji teatru według Wyspiańskiego – teatru słuchającego teraźniejszości i wchodzącego z nią w dialog.

Projekty murali uzyskały pozytywne opinie Zespołu ds. Murali dbającego o właściwą realizację miejskiej polityki muralowej.

− O ile mural na froncie budynku przy ul. Straszewskiego jest oczywistym nawiązaniem do patrona uczelni, o tyle mural, który możemy oglądać przy ul. Piłsudskiego, może być trudniejszy w odbiorze. W Zespole ds. Murali zastanawialiśmy się, jak ta praca będzie odbierana i interpretowana przez mieszkańców. Braliśmy też pod uwagę trudną oś widokową łączącą mural z budynkiem Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego. To odważna kompozycja. Trzeba jednak pamiętać, że murale nie są trwałe, w tym miejscu mają zmieniać się rotacyjnie. Dlatego nie można się bać i warto próbować odważnie łączyć tkankę zabytkową z nowoczesnymi forami sztuki. Zobaczymy, jak ta praca będzie teraz oddziaływać społecznie. Możemy uznać ją za swego rodzaju eksperyment, za możliwość rozszerzania pola doświadczeń artystycznych – mówi Artur Wabik, wiceprzewodniczący Zespołu ds. Murali.

W trakcie uroczystego odsłonięcia, które odbyło się 9 maja, rektorka AST prof. Dorota Segda zadedykowała murale zmarłemu niedawno mężowi Stanisławowi Radwanowi, którego muzyka teatralna i filmowa często inspirowana była i współgrała z dramatami Wyspiańskiego.

Uczelnia zapowiada, że to nie koniec działań hołdujących patronowi Akademii i jego inspirującej twórczości. Kolejne już wkrótce.

Dariusz Vasina − urodzony w 1964 r. w Krakowie nauczyciel akademicki, rysownik, malarz, grafik i ilustrator. Wielbiciel ilustracji i komiksu artystycznego. Studiował na Wydziale Grafiki krakowskiej ASP w latach 1985–1990, dyplom obronił w 1990 roku w Pracowni Miedziorytu prof. Stanisława Wejmana, aneks z Rysunku w Pracowni Rysunku prof. Jacka Gaja. Od 2007 roku jest doktorem habilitowanym. Prowadzi pracownie malarstwa na Wydziale Grafiki krakowskiej ASP oraz rysunek i rysunek ilustracyjny w School of Form na Uniwersytecie Humanistycznym SWPS w Warszawie. Jest współpomysłodawcą i współzałożycielem Pracowni Rysunku Narracyjnego na Wydziale Grafiki ASP w Krakowie, którą prowadził w latach 2011–2016. Członek „Nieistniejącej grupy Trzy Oczy”, kolektywu artystycznego „Gili-Gili”, kolektywu artystycznego „Akademicy Krakowscy”, duetu projektowo-artystycznego „Studio 2“. Wziął udział w ponad stu wystawach w kraju i za granicą. Mieszka i pracuje w Krakowie oraz Warszawie.